

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 13 lipca 2015 r.

Elżbieta Seredyn
Podsekretarz Stanu

DPS-IV.5111.B.6.2015.IR/BD
L. Dz. 4853, 5072

Pan Jakub Wilczek
Prezes Zarządu Ogólnopolskiej Federacji
na rzecz Rozwiązywania Problemu
Bezdomności

tymczasowy sekretariat:
Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata
Alberta, Koło Zabrzeńskie

41-800 Zabrze, ul. Wolności 241

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 czerwca 2015 r., skierowane do Prezesa Rady Ministrów RP - dotyczące wdrożenia przyjętego Uchwałą Rady Ministrów Nr 165 w dniu 12 sierpnia 2014 roku *Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji* (Program) oraz pismo z dnia 3 czerwca 2015 r., skierowane do Ministra Pracy i Polityki Społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia:

Działania wynikające z Programu są realizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z przyjętym planem wynikającym z nałożonych zadań.

Program obok nowych rozwiązań, które mogą być dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego 2014-2020, zawiera działania realizowane ze środków krajowych. Działania te są kontynuowane w oparciu o programy w zakresie wsparcia osób

zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, osób starszych i niepełnosprawnych, a także wsparcia rodzin i dzieci.

Program stanowi krajowe strategiczne ramy przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które są punktem wyjściowym do realizacji przez wszystkie instytucje i organizację społeczne działające na rzecz włączenia społecznego, działań mających na celu przeciwdziałanie ubóstwu i aktywną integrację, na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Duża część zaplanowanych działań będzie realizowana projektowo, w ramach środków UE w formie konkursów, co umożliwi instytucjom oraz organizacjom społecznym aplikowanie o środki na inicjatywy mające na celu włączenie społeczne, gdyż priorytety i działania zapisane w krajowych i regionalnych programach operacyjnych są wynikiem zapisów Programu.

W chwili obecnej w MPiPS w fazie końcowej są prace dotyczące uruchomienia konkursów krajowych w zakresie włączenia społecznego, finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Rozpoczęły się również projekty pozakonkursowe skierowane do młodzieży, realizowane przez Komendę Główną Ochotniczych Hufców Pracy.

Zasadne więc jest stwierdzenie, że wdrożenie działań Programu zostało rozpoczęte. Natomiast jego realizacja jest przewidziana do 2020 roku, zatem stan osiągnięcia poszczególnych celów i wskaźników będzie można ocenić po opracowaniu raportów z realizacji Programu. Pierwszy raport będzie opracowany i dostępny w czerwcu 2016 roku. W chwili obecnej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad koncepcją monitorowania realizacji Programu oraz powołaniem Zespołu ds. monitorowania stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów Programu. Do prac Zespołu zostaną zaproszeni przedstawiciele instytucji administracji publicznej, rządowej i samorządowej oraz przedstawiciele partnerów społecznych. Pierwsze robocze posiedzenie Zespołu planowane jest pod koniec trzeciego kwartału br.

Odnosząc się do poruszonej w piśmie problematyki mieszkań wspomaganych Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uprzejmie informuje, że w ramach PO WER będzie realizowany projekt pn. *Wypracowanie standardów i przeprowadzenie pilotaży w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób o specyficznych potrzebach, z uwzględnieniem możliwości finansowania tych rozwiązań.*

W projekcie zaplanowano działania zgodne z ideą deinstytucjonalizacji usług, tj. działania zmierzające do przejścia od świadczenia usług w formach instytucjonalnych (stacjonarnych) do usług świadczonych w środowisku. W ramach projektu zostaną wypracowane rozwiązania zawierające minimalne standardy usług niezbędne dla „niezależnego życia” dla różnych grup odbiorców. Grupy osób zostaną ostatecznie wybrane po spotkaniach z ekspertami. Wypracowane rozwiązania zostaną przetestowane w mieszkaniach wspomaganych w ramach pilotażu na obszarze samorządowych jednostek organizacyjnych - gminy.

Zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej nie ma możliwości powielania działań wypracowanych w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007-2023 (POKL), w ramach środków PO WER. W związku z tym standardy w ramach projektu zostaną wypracowane dla innych grup osób min. osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo, zaburzonych psychicznie, starszych o obniżonej sprawności fizycznej.

Ponadto, tak jak słusznie Państwo zauważyliście, w latach 2009-2014 realizowany był projekt systemowy 1.18. *Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej*. W ramach projektu przeprowadzone były 4 zadania, w tym zadanie 4: *Działania w zakresie standaryzacji pracy z osobami bezdomnymi. Opracowanie „Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności”*.

Projekt realizowany był przez sześciu partnerów (organizacje pozarządowe mające duże doświadczenie w świadczeniu usług osobom bezdomnym): Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności – lidera zadania, Zarząd Główny Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Stowarzyszenie „MONAR”, Caritas Diecezji Kieleckiej, Związek Organizacji Sieć Współpracy BARKA, Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”.

Instytucją inicjującą opracowanie projektu 1.18 był Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Realizacja zadania miała doprowadzić do podniesienia skuteczności systemu rozwiązywania i łagodzenia skutków problemu bezdomności m. in. poprzez:

- opracowanie Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności (GSWB) - który będzie można włączyć do Gminnych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. GSWB – czyli standard usług skierowanych do ludzi bezdomnych i zagrożonych bezdomnością dotyczy VI obszarów: pracy socjalnej, mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, zdrowia, zatrudnienia i edukacji, streetworkingu, partnerstwa lokalnego.

- przedstawienie rekomendowanych propozycji rozwiązań legislacyjnych – w tym, szczególnie projektów rozporządzeń.

Jeśli chodzi o Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności, to Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyjęło przedstawiony przez realizatorów projektu podręcznik *Model - Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności*, którego zasadnicze treści były następnie rozpowszechniane przez realizatorów projektu na szkoleniach organizowanych dla samorządów gminnych i organizacji pozarządowych.

Natomiast propozycje zmian legislacyjnych, w obszarze pomocy społecznej, przedstawione przez realizatorów zadania 4 były rozpatrywane przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Część z przedstawionych propozycji znalazła swoje odbicie w rozwiązaniach dotyczących bezdomności zaproponowanych w Komisyjnym projekcie ustawy *o zmianie ustawy o pomocy społecznej* (Druk 3473), który wpłynął do Sejmu w dniu 23 kwietnia 2015 r. Na dzień dzisiejszy projekt jest już po I czytaniu w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

W projekcie, w związku z zaobserwowaną potrzebą wystandaryzowania usług skierowanych do osób bezdomnych, wprowadzono m. in. definicję schroniska, noclegowni oraz ogrzewalni (ogrzewalnia - nowa forma pomocy); przedstawiono zasadnicze zasady ich działania; wprowadzono do ustawy upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia dotyczącego standardów noclegowni, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalni (w tym standardów podstawowych usług świadczonych w tych placówkach; kwalifikacji osób świadczących usługi; standardów obiektów, w których mają się mieścić noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie).

Określenie definicji ww. placówek oraz sprecyzowanie rodzaju i zakresu świadczonych w nich usług ma na celu określenie różnic w sposobach świadczenia pomocy osobom bezdomnym. Powyższe działania mają na celu poprawę jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.

Zgodnie z propozycją jaka została zapisana w projekcie ustawy, ogrzewalnie, noclegownie i schroniska dla osób bezdomnych, na spełnienie określonych standardów, będą miały określony czas do 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, niemniej jednak w trakcie II czytania projektu ustawy na posiedzeniu Sejmu w dniu 7 lipca br., zgłoszone zostały poprawki dotyczące wydłużenia tego okresu. Ostateczny kształt przepisów w tym zakresie zależał będzie od dalszych prac legislacyjnych.

Zaproponowane w ramach zadania 4 rozwiązania i zmiany legislacyjne miały charakter interdyscyplinarny i dotyczyły kilku obszarów, z których część nie należała do kompetencji ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. W związku z tym, w czerwcu 2014 r. zwrócono się z prośbą do właściwych resortów, o dokonanie analizy wypracowanych rozwiązań i ewentualne opracowanie stosownych zmian.

Jak wynika z powyższego działania na rzecz osób bezdomnych są na bieżąco monitorowane i w zależności od potrzeb modyfikowane. Wymaga to jednak zaangażowania zarówno administracji rządowej, samorządów lokalnych oraz niewątpliwie bardzo ważnego partnera jakim są organizacje pozarządowe.

Jestem przekonana, że wspólne działania przyczynią się do podwyższenia standardów i zwiększenia skutecznej pomocy osobom bezdomnym.

Z poważaniem
PODSEKRETARZ STANU
S.m
Elżbieta Seredyn

Do wiadomości:

Pan Rafał Siemianowski, Zastępca Dyrektora Sekretariatu Prezesa Rady Ministrów